

M-26/2013 Álit 17. september 2013

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 17. september 2013 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-26/2013:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 18. mars sl. bað X, hér eftir einnig nefnd álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna galla sem hún telur vera á sjónvarpi, sem hún keypti af Y, hér eftir einnig nefnt seljandi. Álitsbeiðandi krefst þess að seljandi afhendi sér nýtt sjónvarp.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 30. mars sl., gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og frest til þess að skila þeim til 13. apríl. Engin svör bárust frá seljanda og engin frekari gögn bárust nefndinni.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni kemur fram að álitsbeiðandi keypti sjónvarp af seljanda hinn 15. október 2009 fyrir kr. 169.995. Var sjónvarpið af gerðinni Thomson með 40 tommu skjá. Sjónvarpið mun hafa bilað að því er virðist snemma árs 2013 og fljótlega verið sent í viðgerð á verkstæði sem sérhæfir sig sjónvörpum. Að mati verkstæðisins svaraði ekki kostnaði að gera við sjónvarpið. Segir álitsbeiðandi að þjónustustjóri seljanda hafi í kjölfarið boðið sér afslátt af nýju tæki. Kveðst álitsbeiðandi ekki sætta sig við þá niðurstöðu, enda hefði hún aldrei keypt áðurnefnt tæki fyrir kr. 169.995 ef hún hefði vitað að það myndi ekki endast lengur en í rúmlega þrjú ár. Álitsbeiðandi segir að viðgerðaraðilar hafi talið að svipuð tæki ættu að duga í a.m.k. 9 ár og að þeir hefðu aldrei séð samskonar bilun í jafn ungu tæki. Krefst álitsbeiðandi því þess að fá afhent nýtt sjónvarp frá seljanda.

IV

Niðurstaða kæruneftndarinnar

Kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. lög nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir nr. 48/2003 um neytendakaup.

Seljandi hefur ekki sent kæruneftndinni andsvör og verður að því er atvik málsins varðar að byggja á því sem kemur fram í þeim gögnum sem álitsbeiðandi hefur sent nefndinni.

Álitsbeiðandi keypti sjónvarpið 15. október 2009 fyrir kr. 169.995 og af gögnum máls má ráða að hún kvartaði undan galla á því við seljanda í síðasta lagi í mars 2013, það er um það leyti sem hún leitaði álits kæruneftndarinnar. Sjónvarpið hefur því verið innan við 3 ára og 6 mánaða þegar það bilaði. Með álitsbeiðni fylgdi einnig staðfesting frá verkstæði á því að kostnaður við viðgerð á sjónvarpinu myndi nema hærri fjárhæð en kaupverði.

Í 27. gr. neytendakaupalaganna, nr. 48/2003, segir m.a. eftirfarandi:

„Ef söluhlutur er gallaður ber neytanda að tilkynna seljanda um að hann muni bera gallann fyrir sig án ástæðulauss dráttar frá því að hann varð galla var eða mátti verða hans var. Frestur neytanda til að leggja fram kvörtun er aldrei styttri en tveir mánuðir frá því að hann var galla var.

Ef neytandi leggur ekki fram kvörtun innan tveggja ára frá þeim degi er hann veitti söluhlut viðtöku getur hann ekki borið gallann fyrir sig síðar. Ef söluhlut, eða hlutum hans, er ætlaður lengri endingartími en almennt gerist um söluhluti er frestur til að bera fyrir sig galla í fimm ár frá því að hlutum var veitt viðtaka ...“

Í skýringum við 27. gr. frumvarpsins sem varð að lögum nr. 48/2003 segir m.a.:

„Mat á því hversu langur endingartími söluhlut er ætlaður er unnt að byggja á því mati sem fram fer skv. b-lið 2. mgr. 15. gr. frumvarpsins. Því þarf m.a. að líta til þess hvers neytandi mátti vænta við kaup á slíkum hlut. Framleiðendur söluhluta hafa ólík markmið við framleiðslu hluta hvað varðar endingartíma þeirra. Endurspeglast þetta m.a. í verði og markaðssetningu hlutanna. Ef vafi er um það hversu langan endingartíma hlut er ætlað að hafa er rétt að vafinn falli fimm ára reglunni í hag. Með endingartíma söluhlutar er átt við það hvað hlutum er ætlað að virka lengi á viðunandi hátt. Til dæmis fellur það að hlutur verði úreltur vegna tækniframfara ekki undir ákvæðið. Áætlaður endingartími söluhlutar er byggður á venjulegri notkun.“

Eitt af skilyrðum þess að neytandi geti borið fyrir sig galla á söluhlut við seljanda er að hann kvarti innan þeirra fresta sem ákveðnir eru í 27. gr. neytendakauplaganna sem lýst er hér að framan. Neytanda ber að kvarta án ástæðulauss dráttar og innan tveggja ára frá afhendingu söluhlutar. Sé hins vegar söluhlut eða hlutum hans ætlaður lengri endingartími en almennt gerist um söluhluti er fresturinn fimm ár. Rétt er að taka fram að samkvæmt 1. mgr. 3. gr. neytendakaupalaga er óheimilt að semja um eða bera fyrir sig kjör sem eru neytanda óhagstæðari en leiða myndi af lögnum.

Eðlilegur endingartími sjónvarpa getur vissulega verið mismunandi eftir tegundum. Þótt ekki sé hægt að slá því föstu í eitt skipti fyrir öll hver sé eðlilegur endingartími sjónvarpa er það álit kærunevndarinnar að kaupandi megi búast við því að sjónvarp þeirrar gerðar sem hér um ræðir endist lengur án bilana en í þrjú og hálf ár og sé kvörtunarfrestur því 5 ár í því tilviki sem hér um ræðir. Kvörtun álitsbeiðanda kom fram innan þess tíma.

Í 15. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup er kveðið á um það hvaða eiginleika söluhlutur eigi að hafa og segir þar í b-lið 2. mgr. að hann eigi að „hafa þá eiginleika til að bera sem neytandinn mátti vænta við kaup á slíkum söluhlut að því er varðar endingu og annað.“ Sé svo ekki telst söluhlutur vera gallaður, sbr. ákvæði a-liðar 1. mgr. 16. gr. sömu laga. Söluhlutur telst þó ekki gallaður nema gallinn sé „hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum sem hann varða“ eins og segir í 1. mgr. 26. gr. laganna. Kærunevndin álitur að þegar tekið er tillit til þess að sjónvarpið var ekki nema þriggja og hálf árs þegar bilun kom fram í því verði að telja það gallað í skilningi framangreindra lagaákvæða enda ekkert komið fram um að álitsbeiðandi eigi sök á biluninni.

Í 26. gr. neytendakaupalaga er kveðið á um úrræði neytanda vegna galla. Segir þar m.a. eftirfarandi í 1. mgr.:

„Ef söluhlutur reynist gallaður og gallinn er hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum sem hann varða getur neytandi:

- a. haldið eftir greiðslu kaupverðs samkvæmt ákvæðum 28. gr.;
- b. valið milli úrbóta eða nýrrar afhendingar samkvæmt ákvæðum 29. og 30. gr.
- c. krafist afsláttar samkvæmt ákvæðum 31. gr.;
- d. krafist riftunar samkvæmt ákvæðum 32. gr.;
- e. krafist skaðabóta samkvæmt ákvæðum 33. gr.“

Álitsbeiðandi í máli þessu hefur krafist þess að seljandi afhendi sér nýtt, svipað sjónvarp, þ.e. að fram fari ný afhending skv. ákvæðum 29. og 30. gr. laganna.

Fram er komið að seljandi hefur boðið álitsbeiðanda afslátt af nýju sjónvarpstæki. Verður af því að draga þá ályktun að seljanda sé tækt að afhenda nýtt samskonar tæki, þó ekki sé það víst. Með vísan til 1. mgr. 29. gr. laganna er það niðurstaða kærunefndarinnar að álitsbeiðandi eigi rétt á því að seljandi afhendi henni nýtt sjónvarpstæki sömu gerðar og hún keypti, eða þá annað tæki sambærilegt sé sams konar tæki ófáanlegt. Skal afhendingin fara fram samkvæmt áðurnefndum lagaákvæðum, þ.e. innan hæfilegs tíma og án kostnaðar fyrir álitsbeiðanda.

V

Álitsorð

Seljandi, Y, afhendi álitsbeiðanda, X, nýtt sjónvarp sömu gerðar og hún keypti hinn 15. október 2009, eða þá annað tæki sambærilegt sé sams konar tæki ófáanlegt.

Pétur Örn Sverrisson
formaður

Jón Rúnar Pálsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir